

**Sevgili Öğrencilerimiz,
Kıymetli Hocalarım ve Basınımızın Değerli Mensupları;**

Yükseköğretim Kuruluna hepiniz hoş geldiniz.

Engelleri aşmada azim ve cesaretle bizlere örnek olan öğrencilerimizin ve kıymetli ailelerinin **3 Aralık Dünya Engelliler gününü** tebrik ediyorum.

Engelleri ortadan kaldırmak, bu yolda hizmet etmek ve kalıcı çözümler üretmek başta bireysel olmak üzere hepimizin en önemli görevi.

Yeni YÖK olarak Yükseköğretim kurumlarımızda engelsiz bir ekosistemin oluşturulması her zaman en önem verdiğimiz hususlar arasında yer almış ve yer almaya devam etmektedir. Kurulumuz bünyesinde yer alan **Engelli Öğrenci Çalışma Grubu** engelli adaylara ve yükseköğrenim gören engelli öğrencilere yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. Değerli çalışma grubu üyelerine burada teşekkürlerimizi sunmak isterim.

Yükseköğretim sistemimizdeki **öğrenci sayımız 8 milyona yaklaştı** ve YÖKSİS verilerine göre yükseköğretim sistemimizdeki **bu öğrencilerimizin 47.751'ini engelli öğrencilerimiz** oluşturuyor. Bu sayı yükseköğretim sistemimizdeki öğrencilerin yaklaşık **%0,6'sını** teşkil etmektedir.

2015 yılına baktığımızda engelli öğrenci sayımız **13.235** iken **bugün** bu sayı **47.751'e** ulaşmış durumda. Engelli öğrencilerimizin **25.136'sı önlisans, 22.289'u lisans, 290'ı yüksek lisans ve 36'sı da doktora programlarında** öğrenim görüyor. Engelli öğrenci sayımız 2015 yılından bu yana ciddi oranda artmış görünüyor ancak bu rakamların çok üstünde engelli öğrencimizin olduğunu ve maalesef bu durumlarını resmi makamlara bildirmediklerini de biliyoruz. Engelleri kaldırabilmek için yükseköğretim sistemimizdeki engelli öğrenci sayısını ve engel durumlarını bilmek ve ona göre önlem almak üzere bu öğrencilerimize tek tek ulaşmak üniversitelerimizin önemli görevlerindedir.

Engelli öğrencilerimize engelsiz bir eğitim öğretim ortamı sağlamak, sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla katılımları için teşvik edici çalışmalar ve projeler geliştiriyoruz, kararlar alıyoruz.

Başkan olduğumuz 2014 yılından bu yana engelli öğrencilerimiz ile ilgili aldığımız kararlarımızdan da burada söz etmek isterim.

- **İşitme engelli öğrencilerin yabancı dil muafiyetine ilişkin aldığımız bir karar** ile temel ve ortaöğretimde yabancı dil dersinden muaf olan işitme engelli öğrencilerimizin, talep etmeleri halinde yabancı dil dersi yerine, üniversitelerinin ilgili kurullarının belirleyeceği eşdeğer kredide bir dersin verilmesi uygulamasını başlattık.

- **Özel Yetenek Sınavına İlişkin Kararlar:** Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlarda, engelli öğrenciler için TYT puanı 100 ve üzerinde olanların, özel yetenek sınavlarına kabul edilmesini ve TYT puanları değerlendirmeye katılmadan kendi aralarında yapılacak ayrı bir yetenek sınavı sonucuna göre değerlendirilmesini, bu sınavı kazanan öğrencilerimizin de kayıtlarının yapılmasını uygulamaya soktuk. Böylece uzun süredir tartışılan bir konuyu da çözüme kavuşturduk ve yeni bir yaklaşım getirerek özel yetenek sınavında engelli öğrenci kontenjanını ayırdık. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programların kontenjanının **%10'u** engelli öğrenciler için ayırdı. Geçen yıldan bu yana bu uygulamamız da devam ediyor.
- Sadece özel yetenek sınavında geçerli olmak üzere kullanılacak baraj puanının sınavın yapıldığı yıl dahil olmak üzere 2 yıl süreyle geçerli olmasına karar verdik.
- Ayrıca ÖSYM tarafından engelli adaylarımız için dezavantajları önleyen, adaylar arasında adaleti sağlayan sınav uygulamalarının yürütüldüğünü de tekrar burada hatırlatmak istiyorum. Bu konuda ÖSYM Başkanımıza hassasiyetlerinden dolayı teşekkür ederim.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda doktoralı ve nitelikli insan kaynağını yetiştirmek ve akademisyen açığını gidermek üzere Başkanlığımızca başlatılan, bir Türkiye projesi ve gurur duyduğumuz bir proje olan “100/2000 Doktora Projesi”nde öncelikli alanlar kapsamında **İşaret Diline** de yer verdik. Yükseköğretimde ilk kez **Türk İşaret Dili Tercümanlığı Tezli/Tezsiz Yüksek Lisans Programları ile Türk İşaret Dili Doktora Programı** açılmıştır.

Otizm ile ilgili olarak bazı üniversitelerimiz ile de çalışma yapılmış, **Otizm Spektrum Bozukluğu Erken Çocuklukta Otizm Spektrum Bozukluğu Yüksek Lisans Programları** açılmıştır.

Engelli öğrencilerimizin sorunlarına çözüm üretebilmek, daha etkin bir eğitim-öğretim ortamının oluşturulmasına katkıda bulunabilmek için çalışmalarımıza devam ediyoruz ve yükseköğretim kurumlarımızın da engelli öğrencilerimize yaklaşımı hususunda daha duyarlı olmalarını ve üniversitelerimizin de daha fazla sorumluluk almalarını bekliyoruz.

Yükseköğretim Kurulu olarak "**Engelsiz Erişim**", "**Engelsiz Eğitim**" ve "**Yükseköğretimde Engelsiz Ufuklar**" başlıkları ile yükseköğretim kurumlarındaki engelli bireylerin mekânlara, eğitsel imkânlara ve sosyo-kültürel faaliyetlere erişimleri konusunda farkındalık yaratmayı ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmayı amaçlayan bir dizi çalıştaylar düzenledik. İlk kez 2018 yılında engelli bireylerin eğitime tam, etkin ve eşit katılımını sağlamak için başarılı çalışmalar yapan üniversitelerimizi teşvik etmek üzere **Engelsiz Üniversite Ödülleri**'ni başlattık. Mekanda, Eğitimde ve Sosyo-kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik olmak üzere üç kategoride üniversitelerimize engelsiz üniversite ödülleri verildi.

Ayrıca programlarını farklı engel gruplarına erişebilir kılan üniversitelerimizin ilgili programlarına da "**Engelsiz Program Nişanı**" verildi. Bu ödüller sayesinde Engelli Öğrenci

Birimlerimiz üniversitelerinin rektörlükleri ve ilgili hocalarıyla birlikte ekipler oluşturarak engelleri kaldırmak için çalışıyorlar, planlamalar yapıyorlar, hayata geçiriyorlar.

Bazı üniversitelerimizde ödüllerde yer alan kriterleri sağlayabilmek için koordinatörlüklerin kurulduğunu da memnuniyetle öğreniyoruz. Nitekim engelsiz üniversite ödülleri alabilmek için, farklı ödüllerde değişmekle birlikte, toplamda 300 civarında kriteri karşılamış olmaları gerekiyor.

Engellilere yönelik toplantıların yanı sıra engellilerin yaptığı aktif katıldığı sosyokültürel faaliyetler bekliyoruz, her öğrenci kulübünde yer alsınlar istiyoruz, üniversitelere sadece rampa yapılmasını geldiklerinde eğitimleri de erişilebilir olsun istiyoruz.

Bir programın görme engelliye uyarlanması farklı, otizmi bir öğrenciye uyarlanması farklıdır. Yükseköğretimimiz, Anadolu'nun kucaklayıcı iklimi ve asırlardır kapsayıcı kültürüyle tüm engelleri aşacak ve engelleri kaldırarak özel öğrencilerimizi eğitim sistemimize ve kampüs yaşamına dahil edecektir. Buna inancım tam. Engelleri kaldırma konusunda gayret gösteren yükseköğretimimizin tüm akademisyen ve idari personellerine ve kıymetli öğrencilerimize teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle Engelsiz Üniversite Ödüllerine başvurularımızın bugün yani **3 Aralık Dünya Engelliler Günü** itibarıyla başladığını da burada iletmek isterim.

Bu toplantı da önemli ve sevindirici bir hususu da sizlerle paylaşmak isterim. Yükseköğretim Kurulu olarak aldığımız kararları Ankara Üniversitesinin katkılarıyla işaret diline çevirerek web sitemize ekliyoruz.

Bugün kamuoyuna açıklayacağımız çok önemli bir gelişme de şudur:

Bugün burada uzun yıllardır bir eksiklik ve arayış olarak dile getirilen bir konu ile ilgili çalışmalarımızın tamamlandığını da kamuoyuna duyurmak istiyoruz. **Engelliler Destek Programını** hayata geçiriyoruz, bu program iki yıllık bir önlisans programı. Yurt dışında **“Gölge Eğitici”** adıyla bilinen kişileri akademik ortamda yetiştirecek olan bu program mezunlarının engellilerin hayatında önemli bir yer tutacağını, onların topluma kazandırılmasında katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Önümüzdeki ilk yıl bu program, 3 devlet, 2 vakıf üniversitemizde açılacak ve öğrenci alacaktır.

Tekrar hepiniz hoş geldiniz. Bugün sizin gününüz, söz sizde!

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç
Yükseköğretim Kurulu Başkanı
3 Aralık Dünya Engelliler Günü Öğrencilerle Buluşma
3 Aralık 2019, 2 Numaralı Toplantı Salonu